

Яненко Олександр
здобувачка першого (бакалаврського рівня) вищої освіти
спеціальності 242 Туризм
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Науковий керівник: Шестакова Анна
к. е. н., доцент кафедри екології та географії

УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМИ ДЕСТИНАЦІЯМИ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ

Управління туристичними дестинаціями в умовах глобалізації набуває стратегічного значення як інструмент забезпечення конкурентоспроможності територій, формування позитивного іміджу країни та сталого соціально-економічного розвитку регіонів. Світовий досвід демонструє, що ефективна модель destination management базується на партнерстві органів влади, бізнесу та місцевих громад, що дозволяє формувати інтегровану систему планування, маркетингу та моніторингу туристичних потоків.

За аналітичними матеріалами UN Tourism, сучасні дестинації розвиваються на засадах цифровізації, сталості та інклюзивності, що забезпечує баланс між економічними вигодами та збереженням природних і культурних ресурсів [1]. Одним із ключових інструментів управління є створення організацій управління дестинаціями (DMO), які координують маркетингові кампанії, брендинг території та взаємодію між стейкхолдерами

У країнах Європейського Союзу поширеною практикою є впровадження смарт-рішень для управління туристичними потоками, включаючи цифрові платформи бронювання, системи електронної аналітики та інструменти управління відвідуваністю [2, 3].

Згідно з дослідженнями World Economic Forum, конкурентоспроможність туристичних дестинацій у 2024–2025 роках визначається рівнем розвитку інфраструктури, цифрової зрілості та екологічної відповідальності.

Особливу увагу у світовій практиці приділяють концепції сталого туризму, яка передбачає мінімізацію негативного впливу на довкілля, підтримку локальної економіки та збереження культурної спадщини. Аналітичні звіти ОЕСД наголошують на необхідності стратегічного планування розвитку дестинацій із врахуванням регіональних особливостей, транспортної доступності та інвестиційної привабливості. Успішні кейси управління туристичними дестинаціями в країнах Європи демонструють важливість формування єдиного бренду території та активного просування на міжнародних ринках через цифрові комунікаційні канали.

Значну роль у координації європейської туристичної політики відіграє European Travel Commission, яка сприяє обміну досвідом між країнами та впровадженню інноваційних підходів до управління дестинаціями. Для України питання ефективного управління туристичними дестинаціями є особливо актуальним у контексті післявоєнного відновлення та інтеграції до європейського туристичного простору [4].

Потенціал українських регіонів, зокрема Карпатського, Причорноморського та історико-культурних центрів, потребує системного підходу до планування розвитку туристичної інфраструктури та формування локальних DMO [5].

Важливим напрямом є впровадження цифрових платформ для моніторингу туристичних потоків, збору статистичних даних та аналізу поведінки туристів з метою прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Необхідною умовою успішного розвитку є також залучення інвестицій у модернізацію транспортної, готельної та рекреаційної інфраструктури із дотриманням принципів екологічної безпеки.

У контексті децентралізації доцільним є посилення ролі місцевих громад у формуванні туристичної політики та розвитку локальних брендів територій.

Використання світового досвіду управління дестинаціями сприятиме підвищенню якості туристичних послуг, зростанню міжнародної привабливості України та формуванню позитивного іміджу держави на глобальному ринку.

Таким чином, адаптація кращих міжнародних практик, розвиток цифрових інструментів управління та впровадження принципів сталого розвитку можуть стати основою формування ефективної системи управління туристичними дестинаціями в Україні у 2024–2025 роках.

Список використаних джерел:

1. UN Tourism. (2024). *World Tourism Barometer 2024*. UN Tourism.
2. World Economic Forum. (2024). *Travel & Tourism Development Index 2024: Rebuilding for a sustainable and resilient future*. WEF.
3. OECD. (2024). *Tourism trends and policies 2024*. OECD Publishing
4. European Travel Commission. (2025). *European tourism: Trends and prospects 2025*. ETC.
5. Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine. (2024). *Strategy for tourism and resorts development until 2026*. Kyiv.